

Allocatie 2.0

Waarom Allocatie 2.0?

Naar een toekomstbestendig energiesysteem

Nederland zet in op een duurzame energietransitie. Hiervoor is een flexibel energiesysteem essentieel. Een systeem waarin vraag en duurzaam aanbod goed op elkaar zijn afgestemd, waarin marktpartijen worden afgerekend op basis van werkelijk gemeten energiestromen en eindgebruikers gestimuleerd worden om hun verbruik aan te passen. Met Allocatie 2.0 werken we aan een energiesysteem dat flexibel is en daarmee duurzaam en toekomstbestendig kan zijn. We borgen een betere werking van de energiemarkt waardoor processen transparanter, eerlijker en efficiënter zijn. Dat is maatschappelijk gezien de investering meer dan waard.

Waarom Allocatie 2.0?

Van onzekere aannames ...

Voor de elektriciteitsmarkt is het belangrijk dat vraag en aanbod in balans zijn. Als landelijk netbeheerder borgt TenneT de energiebalans. Programmamaverantwoordelijken zijn verantwoordelijk voor de balans van hun portfolio. In het allocatieproces krijgen zij elektriciteitsvolumes toegewezen. De hoeveelheid toegewezen energie moet zo veel mogelijk overeenkomen met de uiteindelijk verbruikte hoeveelheid. Voor het toewijzen van elektriciteit maken we onderscheid in grootverbruikers (GV) en kleinverbruikers (KV). Dankzij telemetrische meters weten we wat grootverbruikers verbruiken. Bij kleinverbruikers konden we het verbruik lange tijd niet meten. We maakten daarom een inschatting van het verwachte verbruik aan de hand van verbruiksprofielen. Hoeveel verbruikt een bepaald huishouden of bepaald bedrijf per kwartier?

Waarom Allocatie 2.0?

... naar preciezer meten

Allocatie met statische verbruiksprofielen is niet meer houdbaar. De reden is dat elektriciteitsverbruik steeds onvoorspelbaarder en variabeler wordt en er geen rekening met teruglevering wordt gehouden. Waar vroeger energiecentrales voor stroom zorgden, zijn er nu steeds meer consumenten die decentraal elektriciteit opwekken. Met zonnepanelen op hun daken of door elektrische auto's aan laadpunten kunnen ze elektriciteit terugleveren, ook wel 'invoeden' genoemd. Op zonnige dagen zijn ze stroomproducent in plaats van consument. Een verbruiksprofiel houdt daar geen rekening mee. Bovendien wordt het verbruik variabeler. Daarom zijn we hard toe aan een andere manier van alloceren. We hebben behoefte aan een systeem dat energiehoeveelheden toewijst op grond van actuele data in plaats van aannames. Allocatie 2.0 is dit nieuwe, toekomstvaste systeem.

Hoe werkt Allocatie 2.0?

Allocatie op basis van slimme meters en telemetrie

Met Allocatie 2.0 maken we gebruik van de slimme meters bij kleinverbruikers. We vervangen de verbruiksprofielen door nauwkeurig gemeten waarden per kwartier. Hetzelfde gebeurt bij grootverbruikers. Het deel dat nu nog met profielen werkt, gaat helemaal over op telemetrie. Met deze data en door invoed- en afnamevolumes te scheiden, kunnen we sneller en preciezer toewijzen. Hierdoor is geen correctie op de allocatie meer nodig: de zogeheten reconciliatie die tot 21 maanden later plaatsvindt. In plaats daarvan voeren we een settlement in: een definitieve afrekening na 4 maanden.

Hoe werkt Allocatie 2.0?

Voordelen voor klant en markt

Allocatie 2.0 is accurater en transparanter, omdat toewijzing veel nauwer aansluit op het werkelijke, actuele verbruik. Het systeem werkt ook sneller, simpeler en goedkoper voor marktpartijen. Er zijn bijvoorbeeld onderling minder verrekeningen nodig. Voor de marktpartijen is het bovendien eerlijker. Er wordt directer betaald voor het daadwerkelijke verbruik. Daarnaast is de prijs voor het afnemen of terugleveren van energie eerlijker. Er is namelijk een directere koppeling tussen de prijs en de vraag en het aanbod van energie op dat moment: als een klant een elektrische auto oplaadt op een tijdstip wanneer veel mensen energie verbruiken, is de leverancier duurder uit dan wanneer weinig mensen energie gebruiken. Door de directere koppeling tussen verbruik en afrekening kunnen marktpartijen en klanten met nieuwe producten en diensten inspelen op momenten dat er goedkope of veel duurzame energie is. Daarmee stimuleren we de energietransitie in Nederland.

Hoe voeren we Allocatie 2.0 in?

Impact voor elke marktpartij

Alle marktpartijen worden geraakt door Allocatie 2.0, van leveranciers tot netbeheerders en van meet- tot programmamverantwoordelijken. Ze moeten hun systemen aanpassen, en bedrijfsprocessen wijzigen. Ook de toegewezen energiehoeveelheden kunnen voor hen veranderen. Voor veel partijen kan het een aanleiding zijn nieuwe businessmodellen te ontwikkelen.

Hoe voeren we Allocatie 2.0 in?

Invoering onder één programma

De invoering van Allocatie 2.0 is groot en ingrijpend. Het gaat veel verder dan de reguliere, sectorbrede wijzigingen die NEDU namens alle marktrollen elk jaar uitvoert. Eigenlijk richten we het hele wholesale-elektriciteitsproces opnieuw in. Vanwege de onderlinge afhankelijkheden van alle veranderingen is het nodig om zowel de specificaties als de uitvoering in één programma onder te brengen en daarbinnen nauw samen te werken. Het programma Allocatie 2.0 opereert zelfstandig met een stuurgroep die de regie voert, een Design Autoriteit die de specificaties ontwerpt, een Core Team voor de dagelijkse sturing en een Change Authority voor afhandeling van wijzigingen. De ALV van NEDU is het hoogste besluitvormende orgaan. Hierin zijn alle marktrollen van de energiesector vertegenwoordigd.

Hoe voeren we Allocatie 2.0 in?

Gefaseerde invoering met themareleases of tranches

Zo'n ingrijpende verandering moeten we in één keer grondig en goed aanpakken. Tot 2025 zullen we eraan werken. We voeren Allocatie 2.0 gefaseerd in. Enerzijds om de profielen zo snel mogelijk te kunnen uitfasen. Anderzijds om de complexe verandering beheersbaar te maken. Maar de fasering is ook noodgedwongen: we werken toe naar een tweede fase waarin we gebruikmaken van collectieve Slimme Meter Allocatie (cSMA). Hier bestaat nog geen juridische grondslag voor. Het is wachten op de nieuwe Energiewet. Tot die tijd werken we in de eerste fase met een tussenoplossing van een steekproef aan slimme-meter-data waarmee we voorgoed afscheid kunnen nemen van de statische verbruiksprofielen. Een tussenoplossing die zeer welkom is, omdat de profielenmethodiek de markt steeds sterker verstoort. De gefaseerde invoering gebeurt in een aantal opeenvolgende themareleases of tranches. De eerste is inmiddels gestart. Ze worden net als andere sectorreleases door de sector gezamenlijk uitgevoerd.

Meer weten over Allocatie 2.0?

Bezoek [mijnMFFBAS](#).

Neem voor verdere vragen contact op via secretariaat@mffbas.nl.